

Datum: Amsterdam, 31 augustus 2023

Betreft: Stikstofbeleid ontoereikend voor natuur op Urgente Lijst

Geachte leden van de commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

7 september staat het Commissiedebat Stikstof, NPLG en natuur op de agenda. Via deze brief geven we onze zorgen mee over de natuur die op de Urgente Lijst staat.

Er is geen tijd te verliezen om het wettelijke stikstofdoel voor 2025 te behalen (40% van het areaal stikstofgevoelige natuur onder de KDW) en om de Urgente Lijst van habitats veilig te stellen. De overheid doet nog steeds onvoldoende om de verslechtering van deze kwetsbare natuur op tijd te stoppen, voor de ecologische deadlines van 2025 en 2030. Daarbovenop brengt de val van het kabinet waarschijnlijk verdere vertraging van het stikstofbeleid met zich mee. Dit is zeer ongewenst. Niet alleen omdat dit schadelijk is voor de natuur, maar ook omdat het onrechtmatig handelen van de overheid hierdoor nog langer blijft doorgaan.

Urgente Lijst

Ecologen waarschuwen dat 18 habitattypen en 3 leefgebieden al in 2025 onherstelbaar beschadigd raken of zelfs kunnen verdwijnen als deze niet voortijdig onder de KDW worden gebracht. Voor 20 andere habitattypen en 4 leefgebieden geldt hetzelfde in 2030. Tezamen vormen zij de [Urgente Lijst](#).

Beleid ontoereikend voor behoud Urgente Lijst

Het huidige beleid is onvoldoende voor het veiligstellen van de kwetsbare natuur op de Urgente Lijst. Daartoe lichten we de volgende bezwaren toe:

- Er wordt geen prioriteit gegeven aan de meest kwetsbare natuur, waar stikstofreductie het meest urgent is.

Met het staande beleid wordt de urgentie van stikstofreductie voor de Urgente Lijst genegeerd. In geen van de plannen, programma's en reductiedoelen van de overheid is dit meegenomen. Schaarre middelen en maatregelen worden zo voor andere doelen ingezet dan daar waar de allerhoogste prioriteit zou moeten liggen; op die plekken waar de daling van stikstofdepositie ecologisch gezien het meest urgent is.

- De wettelijke doelen beslaan te weinig areaal

De Urgente Lijst bestrijkt een groter oppervlakte dan de oppervlaktes zoals bepaald in de wettelijke doelen. Zo beslaat de natuur met de ecologische deadline van 2025 circa 58% van het totale areaal aan stikstofgevoelige natuur, terwijl het wettelijk 2025-doel gericht is op 40%. Dit betekent dat bij het volledig halen van het wettelijk 2025-doel dit deel van de Urgente lijst nog niet is veiliggesteld.

Het huidige beleid werkt in de hand dat de minst gevoelige natuur als eerste onder de KDW wordt gebracht, en dat dit juist voor de meest gevoelige natuur naar de toekomst wordt doorgeschoven.

2025-deadline niet in bereik

Niet alleen dekt het wettelijke 2025-stikstofdoel bij lange na niet het oppervlak aan natuur waarvan het

noodzakelijk is dat het dan onder de KDW komt, ook is allerm minst zeker dat dit wettelijke doel zelf gehaald gaat worden. Volgens de overheid zelf is in al die jaren sinds het PAS-arrest slechts [circa 5-7 mol/ha/jaar](#) aan stikstofreductie bereikt.

Extra maatregelenpakket noodzakelijk

De zware overbelasting met stikstof van de beschermde natuur gaat jaar na jaar gewoon door. Het is noodzakelijk dat in ieder geval de stikstofdepositie op de meest kwetsbare natuur snel en drastisch naar beneden gaat (onder de KDW), uiterlijk voor de ecologische deadlines van 2025 en 2030. Daartoe dient met spoed een programma c.q. plan vastgesteld te worden, gebaseerd op bewezen effectieve maatregelen.

Mocht u nog vragen hebben over bovenstaande, neem dan gerust contact op.

Met vriendelijke groet,

Tom Grijsen,
Programmadirecteur Klimaat & Biodiversiteit GreenpeaceNL

Contactpersoon: Roos Benard, Roos.Benard@greenpeace.org